

BÜNTETÉS-
VÉGREHAJTÁSI
SZERVEZET

Bv. HÍRLEVÉL

2011/1.

Művészet a rácsok
mögött
Munkaértekezlet
a Csillagban

4-5

Nyereményjáték
A szerencsés nyertesek

7

Örökre bv.-s
Interjú
Heylmann Katalinnal

8

TISZTELT OLVASÓK, KEDVES KOLLÉGÁK!

Évértékelő állománygyűlés – cikk a 2-3. oldalon

Új év, új s jól ismert, régi feladatok. Hogy hogyan végezte munkáját a szervezet 2010-ben és hol lesznek a hangsúlyok ebben az évben, arról a hagyományos évértékelő értekezleten beszélt *dr. Kökényesi Antal* bv. altábornagy, országos parancsnok és *dr. Kontrát Károly* belügy-minisztériumi államtitkár.

Az év első két havában a tudományos és konferenciaélet is pezsgett a büntetés-végrehajtás háza táján. A szegedi Csillagban nemzetközi munkaértekezlet keretében ismerkedtek a résztvevők a művészetterápiával és a Grundtvig programmal. Sopronban, az Európai Unió által finanszírozott Kapuláz – esély az életre projektet ismertették és értékelték a program sopronkőhidai gazdáit. Tökölön ismét nagy érdeklődés mellett zajlott a Zárt ajtók – nyitott lelkek konferencia. Természetesen mindhárom eseményen ott voltunk.

Portré rovatunkban *dr. Heylmann Katalin* nyugalmazott dandártábornokkal beszélgettünk nyugdíjba vonulása alkalmából, *Ambrus György* bv. törzsszászlós, a gyulai börtön mesterszakácsa pedig a szakácsversenyek izgalmába avatott be minket.

Végezetül, kisorsoltuk újévi nyereményjátékunk nyertesait, akiknek ezúton is gratulálunk! Szerkesztőségünk továbbra is várja észrevételeiket, ötleteiket, témafelvetéseiket. A Bv. Hírlevél olvasásához kellemes időtöltést kívánunk!

Évértékelő állománygyűlés

Dr. Kökényesi Antal az elmúlt évet összefoglalva kiemelte, hogy az új kormányzati struktúra következtében a büntetés-végrehajtási szervezet felügyeleti-irányító szerve megváltozott, és így a Belügyminisztérium keretén belül hatékonyabb rendvédelmi-rendészeti együttműködés valósult meg. A szervezet nehéz gazdasági körülmények és szigorú költségvetési gazdálkodás közepette végezte feladatát, ugyanakkor az év végén kapott több mint négy milliárd forint többlet támogatással rendezni tudta felhalmozódott tartozásait. A jogszabályi környezet változása jelentősen befolyásolta a büntetés-végrehajtás munkáját, gondoljunk csak a „három csapás” elvére vagy a szabálysértési elzárás végrehajtásának megváltozott feladatrendszerére. A fogvatartottak, különösen az előzetesen letartóztatottak száma jelentősen megnövekedett, ennek ellenére a biztonsági helyzet, a személyi állomány szakszerű feladatellátásának köszönhetően, stabilnak mondható. Az általános számbavétel során végezetül elhangzott, hogy a büntetés-végrehajtás erősödő társadalmi szerepvállalását mind nagyobb elismerés övezi.

Az országos parancsnok ezt követően kitért a büntetés-végrehajtást érintő új kihívásokra. Ezzel kapcsolatban – többek között – kifejtette, hogy a büntetőjogi változások dinamikus növekvő fogvatartotti létszámot, hosszabb fogvatartási időt eredményeznek, a fogvatartotti állomány összetétele várhatóan kedvezőtlenebb lesz, így különös hangsúlyt kell kapjon az elkövetők foglalkoztatása, munkáltatásuk új alapokra való helyezése.

A személyi állomány létszámhelyzetéről szólva dr. Kökényesi Antal elmondta, hogy a szervezet engedélyezett létszáma 8236 fő, a tényleges létszám december 31-én 7771 fő, a feltöltöttség 94%-os volt, ugyanakkor bizakodásra ad okot, hogy a fluktuációs mutatók javultak. Más fegyveres testületekhez viszonyítva kedvező, hogy a tisztek aránya csak 16%-ot tesz ki, viszont a felsőfokú végzettségűek aránya magas (22%). A beszámolóból a hallgatóság azt is megtudhatta, hogy a személyi állomány átlagéletkora 36,5 év, illetve hogy munkatársaink közel harmada, 28,8%-a nő.

Altábornagy úr részletesen ismertette a személyi állomány képzésének rendszerét, külön kitérve az új típusú képzések, a Büntetés-végrehajtási Krízis Incidens Tájékoztató (BV-KIT) tanfolyam és a Stresszhelyzet Reakció Tréning (SHRT) sajátosságaira. A személyzet fegyelmi és bűnügyi helyzetét elemezve rámutatott, hogy a fegyvelésért vagy bűncselekményt elkövetők aránya a személyi állomány létszámához képest továbbra is alacsony.

Dr. Kökényesi Antal ezután a biztonsági helyzetről számolt be. Kiemelte, hogy 2009-hez képest felére csökkent a szökések száma (2 eset), az öngyilkosságok száma az előző évhez képest csekély mértékben emelkedett (2010-ben 7 fő, 2009-ben 6 fő), illetve az előtárlt mobiltelefonok száma – a tiltott tárgyak be-

2011. január 27-én a Fővárosi Bv. Intézet III. objektumában tartották meg a büntetés-végrehajtási szervezet évértékelő és feladatmeghatározó értekezletét. A rendezvény előjárója dr. Kontrát Károly, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára volt. A szervezet 2010. évi tevékenységéről dr. Kökényesi Antal bv. altábornagy, országos parancsnok tartott beszámolót, ezt követően dr. Kontrát Károly értékelte a tavalyi év munkáját, és meghatározta 2011 fő feladatait.

jutásának megakadályozása érdekében 2008-ban megkezdett munka eredményeként – tovább csökkent. A büntetés-végrehajtás szállítási-előállítási feladatai 2010-ben tovább növekedtek, az előállítások tekintetében 6,3%-os, a szállítások terén 9,7%-os volt az emelkedés 2009-hez képest.

A fogvatartottak létszámhelyzetével kapcsolatosan elhangzott, hogy a jogerősen elítéltek száma (11 241 fő) mintegy 650 fővel, az előzetesen letartóztatottaké (4803 fő) pedig 300 fővel volt magasabb 2010 végén, mint az előző év hasonló időszakában. A bv. intézetek 2009. évi 124%-os átlagtelítettsége 2010-re 133%-osra növekedett. Ezt követően altábornagy úr rövid nemzetközi kitekintést téve bemutatta, hogy a magyar börtönök telítettségi szintje európai viszonylatban Szlovénia és Horvátország adatai (124,2 és 135,2%) között helyezkedik el, míg a fogvatartotti rátát – a százezer lakosra eső fogvatartottak számát – tekintve hazánk Spanyolországgal van azonos szinten (165 fő), e tekintetben a visegrádi országok mindegyike rosszabb helyzetben van nálunk.

Az országos parancsnok a fogvatartottak oktatása, képzése, programjai kapcsán elmondta, hogy mivel a fogvatartottak iskolai végzettsége alacsony, az oktatási programok végrehajtása továbbra is kiemelt feladatként volt jelen 2010-ben a munkában, és a beiskolázási mutatók évek óta javuló tendenciát mutatnak. A fogvatartotti programok szervezése terén erősödő civil kapcsolatrendszer segíti a büntetés-végrehajtást, amely reintegrációs törekvéseit jórészt pályázati támogatásokból tudja megvalósítani.

A fogvatartottak egészségügyi ellátását megfelelő közegészségügyi viszonyok, stabil járványügyi helyzet, sikeres szűrőprogramok jellemzik. A bv. intézetek rendelkezéseivel több mint 275 ezer ellátási eseményt regisztráltak, amelyből az orvos-beteg találkozások száma is meghaladta a kétszázézetet.

A fogvatartottak foglalkoztatásáról szólva dr. Kökényesi Antal kifejtette, hogy a cél az értékteremtés, a társadalmi munkamegosztásban való részvétel és egy hosszú távon fenntartható rendszer kialakítása. A dolgozó fogvatartottak létszámának növelésére mindenképpen szükség van, hogy a bv. gazdasági társaságok stabilizációja, konszolidációja létrejöhessen, bekapcsolódásuk az államháztartás belső ellátórendszerébe (ruházati ellátás), illetve részvételük a köz- és közhasznú munkában megvalósulhasson. Mindezekhez elengedhetetlen a piaci viszonyokhoz illeszkedő képzettséghez jutás elősegítése és a képzési rendszer finanszírozásának megteremtése.

A büntetés-végrehajtási szervezet pályázati tevékenységével kapcsolatosan megtudtuk, hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) forrásaiból biztosított kiemelt projektek

(ÁROP, EKOP, TÁMOP) révén rendkívül jelentős összeget, 1763 millió forintot fordíthat a büntetés-végrehajtás szervezetfejlesztésre, informatikai rendszerének megújítására, valamint a fogvatartottak reintegrációját elősegítő programok megvalósítására. A projektek pozitív hatásai már 2010-ben is érezhetőek voltak. A bv. szervek sikeres helyi pályázataikkal tavaly 370,3 millió forint támogatáshoz jutottak, az energetikai fejlesztésre, épületek utólagos hőszigetelésére szolgáló Környezet és Energia Operatív Program pályázatán további 161,5 millió forint támogatást nyertek.

Dr. Kókényesi Antal ezt követően beszámolt a büntetés-végrehajtási szervezet kommunikációs tevékenységéről, nemzetközi és civil kapcsolatairól. Külön kitért az egyházak és a 10 éve létrejött börtönlelkészi szolgálat szerepére, a börtönlelkészek munkájának fontosságára.

A gazdálkodásról elmondta, hogy a 2010-es költségvetési évet rendkívül rossz pénzügyi helyzetben indította a büntetés-

Új szervezeti és jogi környezetben

Dr. Konráth Károly értékelését azzal kezdte, hogy elismerését fejezte ki a büntetés-végrehajtás dolgozóinak kiváló teljesítményükért, s ő is megköszönte munkájukat. Kiemelte, hogy 2010-es év jelentős változást hozott a büntetés-végrehajtási szervezet működésében: a kormányváltást követő közigazgatási reformoknak köszönhetően a szervezet az igazságügyi és rendészeti tárcától átkerült a Belügyminisztérium felügyelete alá. A belügyi tárca az egységes felügyelet alá vont rendészeti igazgatástól a kormányzati szándék egységes és következetes érvényesülését, a folyamatok jobb áttekinthetőségét, a rendvédelem, a büntetés-végrehajtás terén végbemenő magas fokú szakmai együttműködés nyújtotta előnyök érvényre juttatását várja el. A korábbiakban nem volt példa nélküli, hogy a büntetés-végrehajtást nem tekintették a rendszert szerves részének, és a büntető igazságszolgáltatás „végállomásaként” nem kapta meg feladat ellátásához a kellő segítséget. A kitűzött célok elérésének egyik fontos feltétele, hogy az e szemlélet következtében felhalmozódott, sok esetben évtizedes lemaradásokat pótolják, ezért a Belügyminisztérium min-

végrehajtási szervezet, amely a belső tartalékok kihasználásával és a gazdálkodásban mutatott új szemlélettel igyekezett megfelelni a világgazdasági válság okozta kihívásoknak. A szervezet év végén több mint 4,3 milliárd forint költségvetési többletforrást kapott, amelynek eredményeként hosszú idő óta 2010 volt az első év, amely az adóssághalmány megnyugtató rendezésével zárult.

Dr. Kókényesi Antal összefoglalásként kihangsúlyozta, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet 2010. évre kitűzött feladatait maradéktalanul teljesítette. Ezután köszönetet mondott a Belügyminisztériumnak, a társszerveknek, az egyházi és civilszervezeteknek, az érdekképviseleteknek segítő együttműködésükért, és végül – de nem utolsósorban – a büntetés-végrehajtás személyi állománya tagjainak áldozatkész munkájukért.

dent megtesz a büntetés-végrehajtás működési feltételeinek javítása érdekében. Államtitkár úr utalt arra is, hogy a megváltozott büntetőpolitikai hangsúlyok miatt bővült a büntetés-végrehajtás feladatrendszere. Ezzel kapcsolatban megelégedését fejezte ki a szervezet vezetésének és személyi állományának azért a korrekt hozzáállásért, ahogy az elzárás jogintézményének végrehajtásában bekövetkezett változásokat fogadták.

Dr. Konráth Károly kiemelt feladatként jelölte meg a fogvatartottak munkáltatásának lehető legszélesebb körben való alkalmazását. Mint elmondta: a társadalom jogos elvárása, hogy a törvények ellen vétők ne tétlenségben töltsék büntetésüket, hanem hasznos munkát végezzenek. Az értelmes elfoglaltság egyben növeli az intézetek biztonságát, és adott esetben segíti a társadalomba történő visszailleszkedés esélyeit. Az elmúlt év során a foglalkoztatás hátterét jelentő állami, rendészeti felvevőpiac biztosítása érdekében jelentős előrelépések történtek, azonban továbbra is keresni kell az e területen adódó lehetőségeket.

Államtitkár úr megköszönte azt a hathatós segítséget, amelyet a büntetés-végrehajtás személyi állománya a tavalyi természeti és egyéb katasztrófák elhárítása során nyújtott, majd összefoglalta a szervezettel szembeni elvárásokat. Eszerint a belügyi tárca továbbra is elvárja a büntetés-végrehajtási szervezet törvényes, szakszerű feladat ellátását, a korrupció minden formája elleni határozott fellépést; a bv. intézetek és intézmények átfogó felülvizsgálatának eredményeként készülő kormányhatározatban rögzített új feladatok és fejlesztések magas színvonalon való véghezvitelét; mind a vezetői, mind a beosztotti állomány maradéktalanul teljesítse szolgálati kötelemét; a személyi állomány képzésének megújítását; a fogvatartottak foglalkoztatása során a belső ellátásra való termelés lehetőségeinek kiaknázását, valamint a külső, pályázati források további, minél szélesebb körű bevonását. A bv. szervek értékelő-feladatszabó állományértékezteléseire februárban kerül sor.

Deák Ferenc István

A művészet belopakodott a rácsok mögé

A Szegedi Fegyház és Börtönben van idő az alkotásra, hiszen a fogvatartottak átlagosan tizennégy évet töltenek itt zárt ajtók mögött. Az intézet 126 éves története során, ha nem is szervezett formában, de az elítéltek kenyérből készítettek szobrot, vérukkal festettek kártyát, fából faragtak szobrokat, festettek, rajzoltak. Januárban a Csillag börtön volt a házigazdája a Grundtvig program keretében szervezett nemzetközi művészetterápiás munkaértekezletnek is.

Január utolsó hetében olasz, román és szlovén büntetés-végrehajtási szakemberek gyűjtöttek tapasztalatokat a művészeti nevelésről. A programra a négy ország egy-egy börtöne együtt nyert pályázatot az elmúlt évben az Európai Unió Grundtvig tanulási kapcsolatok pályázatán. A nyertes pályázat, amely a Művészetterápia a börtönökben címet viseli, két éven át teremt lehetőséget a négy ország büntetés-végrehajtási dolgozóinak, hogy a

fogvatartottak művészetterápiás foglalkozásai során megismerkedjenek egymás munkájával, gyakorlati tapasztalataival. A program célja, hogy a börtönök világában is felhívja a figyelmet az élethosszig tartó tanulásra, és hogy a nemzetközi együttműködés révén elősegítse a felnőttoktatás európai gyakorlatának megismerését, és olyan szakemberek képzését, akik képesek lesznek az intézetekben a művészetterápia eredményeit alkalmazni.

A felnőttoktatás minőségének és hozzáférhetőségének javításával a Grundtvig hozzájárul ahhoz, hogy a felnőtt tanuló teljes értékű, aktív tagja legyen a társadalomnak, bővüljenek a más kultúrákról szóló ismeretei és munkaerő-piaci esélyei is javuljanak. A program értelmezésében felnőttnek számítanak a 25 év felettiek, valamint azok a 16–24 éves fiatalok, akik nem részesülnek közép- vagy felsőfokú képzésben. A Grundtvig programban részt vesz az Európai Unió 27 tagállama mellett Törökország, Izland, Liechtenstein és Norvégia is.

Művészetterápiás munkaértekezlet Szegeden

A Művészetterápia a börtönökben című munkaértekezlet első napján a Szegedi Fegyház és Börtön dísztermében Csóti András bv. vezérőrnagy, a Büntetés-végrehajtás országos parancsnokának stratégiai és koordinációs helyettese köszöntötte a vendégeket, majd a

magyar büntetés-végrehajtás szervezetéről és az ország bv. intézeteiben folyó művészeti nevelésről beszélt a vendégeknek. Előadásában hangsúlyozta, hogy a fogvatartottak oktatására és nevelésére kiemelt figyelmet fordítanak az ország bv. intézeteiben. Dr. Kiszeley Pál bv. dandártábornok, intézetparancsnok a Szegedi Fegyház és Börtön szakmai munkájáról elmondta, hogy az intézetben büntetését töltő 186 életfogytos számára a művészet kiút a mindennapok szürkeségéből. A börtönben szakkörökön és egyénileg a zárkákban egyaránt alkothatnak az elítéltek.

A művészeti nevelésről Lőrincz Laura bv. főhadnagy, nevelő tartott előadást. Szerinte alkotás közben nyílik igazán lehetőség az emberek megismerésére, és a fogvatartottak meg is találják elfoglaltságukat az intézet kultúrkörletén a különböző kreatív szakköröktől kezdve a színjátszócsoportok előadásáig.

Az előadások után a román, a szlovén és az olasz delegáció tagjai megtekintették az intézetet, majd Borsi János bv. ezredes, igazgató kalauzolásával a Nagyfa-Alföld Kft. üzemsarnokait. Végül az elítéltek zenekarai adtak műsort, melyről az egyik fogvatartott a szegedi Csillagtükörnek a következő gondolatokat írta: „Öt fogvatartott társammal magyar népdalokat énekeltünk a delegációknak. Hetek óta készültünk erre a fellépésre, hogy sikeres legyen a produkció. Mindannyian amatőr műkedvelők vagyunk, így sokat gyakoroltunk. Büszkeség és megelégedettség töltött el bennünket az előadás után, mert szerintem jól sikerült, és ezáltal örömet szereztünk a hallgatóságunknak.”

A második nap délelőttjén a külföldi vendégek részt vettek a gyógyító-nevelő csoport foglalkozásain, itt az elítéltek hajómaketteket, levelezőlapokat, gobelinképeket és kisplasztikákat készítettek, a szünetben pedig zenekar muzsikált. Ezen a körletrészen a fogvatartottak hetven százaléka foglalkozik szabadidejében kreatív tevékenységgel. Erről az élményről az elítéltek így írtak:

„Nagyon nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy megmutathattuk a vendégeknek, hogy mivel foglalkozunk le magunkat szabadidőnkben. Nekünk a hajóépítésben örömünk telik. Reméljük, hogy legközelebb is ellátogatnak hozzánk és megcsodálják hajóinkat.”

Délután a Csillag börtön iskolájában és kultúrkörletén folytatódott a program. A különböző kézműves bemutatók mellett a nemrégiben alakult kerámiaszakkör munkáit, valamint a Csillag művészeinek

A delegációk vezetői a művészetterápiáról a Magyar Távirati Irodának nyilatkoztak. Danijela Prelic, a Radečeai Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézetének igazgatója elmondta: „A fiatalok között jóval több a feszültség, ezért is örülünk annak, hogyha az elítéltek alkotással foglalkoznak. Nálunk kis csoportokban gyurmáznak, festenek, kisplasztikákat formáznak a fogvatartottak. A fiatalkorúak nevelése különös figyelmet igényel, a kreatív foglalkozások résztvevői sokkal nyugodtabbak, kedvezőek a tapasztalataink ezen a téren.”

Giona Mircea, az aradi börtön parancsnoka szerint „A művészeti foglalkozásokkal hasznos elfoglaltságot adunk az elítélteknek, ezzel oldódik a bennük felhalmozódott feszültség. Intézetünkben drámapedagógiai és színjátszó-, valamint kézművesszakköröket látogatnak a fogvatartottak. A művészeti tevékenységben levezetik fölös energiájukat, ezzel jelentősen csökken agressziójuk.”

Trandafir Dorina Georgeta, az aradi Sabin Dragoi Művészeti Líceum igazgatója arról beszélt, hogy „Iskolánk tanárai oktatják az aradi börtön dolgozóit, hogy művészetterápiás foglalkozásokat tudjanak vezetni az elítélteknek”.

Giuseppina Pedá, a veronai kerületi börtön nevelője szerint „Olaszországban a fogvatartottak művészeti nevelésében önkéntesek segítenek, az elítéltek a szabadságot ezeken a foglalkozásokon élhetik át.”

grafikáit és olajképeit is megcsodálták a vendégek. A delegáció egyik tagjáról az olvasóteremben portré is készült. Ezután a négy ország képviselői összegezték eddigi tapasztalataikat egy módszertani útmutató elkészítésének céljából, amelyet a büntetés-végrehajtási szakemberek Európa bármely zárt fegyházában alkalmazhatnak a későbbiek folyamán. A harmadik napon a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár aulájában RABIKON címmel nyílt kiállítás a Szegedi Fegyház és Börtönben büntetésüket töltő fogvatartottak alkotásaiból. A tárlaton kilenc börtönlakó mutatta be képeit a közönségnek.

Megnyitó beszédében *Éles Éva* bv. alezredes, klinikai szakpszichológus kiemelte, hogy a szabadságtól megfosztott, magányos ember különösebb festői tehetség nélkül is rajzzal fejezi ki érzelmeit. Az alkotás lehetőség az egyén számára, utat nyit a belső fejlődéshez és személyisége megismeréséhez.

A képek megtekintése után a vendégek megcsodálták a könyvtár műemlék részlegét, amelyet csak különleges alkalmakkor nézhet meg a nagyközönség. A művészetterápiás munkaértekezlet programja a Szegedi Fogadalmi Templomban zárult, ahol a vendégeket *Kondé Lajos* püspöki helynök kalauzolta.

A szegediek tavaly ősszel Romániában, az Aradi Börtönben és Szlovéniában, Radečében, a Fiatalkorúak Intézetében tettek látogatást. A Szegedi Fegyház és Börtön nevelői és felügyelői tavasszal Olaszországban, a veronai kerületi börtönben folytatják a tapasztalatszerzést.

Művészeti élet a Csillagban

Az intézetben a rendszerváltás után indultak szervezett formában különféle szakkörök, amelyeken a börtönlakók alkotással foglalkozhattak. A kilencvenes évek elején képzőművészek tartottak foglalkozásokat a bentieknek, nagy sikere volt a kosárfonó-, üvegfestő- és fazekasképzéseknek. Az évek folyamán egyre több festőművész és grafikus látogatott el a Csillag börtönbe, tárlaton mutatták be képeiket, és a zárkán alkotó elítélteket is meglátogatták.

A művészet szinte észrevétlenül belopakodott a rácsok mögé. A kilencvenes évek közepétől a Szegedi Fegyház és Börtönben a bent alkotók képeiből már minden évben rendeztek kiállításokat. Később, az alkotó kedvű fogvatartottak számára óriási bemutatkozási lehetőséget adott a *Dankó Pista Fesztivál* – az idén már nyolcadik alkalommal rendezik meg –, ahol a közönség minden évben megcsodálhatta a börtönben született képeket. Elítéltek képei színesítették a fesztiválon például *Apró Andrea* fotóművész (a Bv. Hírlevél és a Börtönújság fotósa – *A szerk.*) felvételeit és *Szabó Attila* tájképfestő toszkán tájairól mesélő festményeit is. Két éve kilenc amatőr festő képei regéltek a börtönletről a Kereten kívül című tárlaton. A képeket a benti közönség után Szeged Napján, az IH Rendezvényközpontban, Budapesten, az Ombudsmani Hivatalban, Orosháza Rendezvényközpontjában és a Pécsi Tudományegyetemen is kiállították. A csoport tagjai közül négyen nemzetközi képzőművészeti pályázatokon is szép eredményekkel képviselték az intézetet.

A Csillagban huszonnégy szakkörre jelentkezhetnek az elítéltek, egyebek mellett színjátszás, komolyzenei kör, önismereti foglalkozás színesíti a palettát. Az intézmény újságjában, a negyedévente megjelenő Csillagtükörben novellákat, verseket írnak és illusztrálnak.

Bozó Bea

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Dr. Kökényesi Antal** bv. altábornagy, országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita, Evenness Kft** • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtó Iroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25**, Email: **sajto@bv.gov.hu**, Nyomdai előkészítés: **Vividfour**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Parancsnoki kinevezések

A Magyar Köztársaság belügyminisztere – a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának előterjesztésére – 2011. január 19-i hatállyal visszavonta *Boglyasovszky Csaba* bv. dandártábornok, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoka vezetői kinevezését, aki kérte szolgálati nyugállományba helyezését. A belügyminiszter *Schmehl János* bv. dandártábornokot, a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet eddigi vezetőjét nevezte ki az intézet parancsnokává.

A belügyminiszter a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokává *Balázs Péter* bv. ezredest, a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet eddigi parancsnokát nevezte ki.

A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka *Soczó László* bv. őrnagyot, biztonsági osztályvezetőt nevezte ki a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokává, egyben soron kívül előléptette bv. alezredessé.

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter – a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának előterjesztésére – 2011. január 19-i hatállyal visszavonta vezetői kinevezését *Vatai Gyula* bv. ezredesnek, a Váci Fegyház és Börtön parancsnokának, egyben kinevezte a bv. intézet parancsnokává *Kopcsik Károly* bv. ezredest, a Budapesti Fegyház és Börtön eddigi parancsnokhelyettesét.

Röviden ismertetjük az új parancsnokok szakmai portréját.

Dr. Tanács Eszter Tímea bv. alezredes. A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka, sikeres pályázatát követően, 2011. január 1-jei hatállyal kinevezte a Kalocsai Fegyház és Börtön parancsnokává dr. Tanács Eszter Tímea bv. alezredest. Dr. Tanács Eszter Tímea 1971-ben született Szegeden. A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett, jogász, nevelőtanár és általános szociális munkás szakképzettséggel rendelkezik. 1994. augusztus 1-jei hatállyal került felvételre a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományába őrmesteri rendfokozattal, a Szegedi Fegyház és Börtönbe. 1999. március 1-jétől szociális előadói feladatokat látott el, majd 2000. július 1-jei hatállyal kinevezték hadnagyi rendfokozatba, és beosztották nevelőnek. 2003. augusztus 14-étől a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja tanárként tevékenykedett. 2007. január 1-jétől vezényelték a Kalocsai Fegyház és Börtön állományába, és megbízták a parancsnok-helyettesi feladatok ellátásával. 2007. december 31-én kinevezték az intézet parancsnok-helyettesévé. 2009. szeptember 1-jétől megbízták a parancsnoki teendők ellátásával.

Schmehl János bv. dandártábornok 1969-ben született Budapesten. 1989. július 1-jén nevezték ki a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományába alhadnagyi rendfokozattal az Állampusztai Börtön és Fogház nevelőjeként. 1991 augusztusában felvételt nyert a Rendőrtiszti Főiskola büntetés-végrehajtási szakának nappali tagozatára. 1994. július 1-jén, az RTF eredményes elvégzését követően kinevezték az Állampusztai Börtön és Fogház őrpáncsnoki beosztásába, majd 1996 szeptemberétől a Biztonsági Osztály biztonsági tisztje. 1998. június 1-jétől kinevezett alegységvezető, 2000. február 1-jétől megbízták a parancsnoki feladatok ellátására a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetbe, majd október 1-jei hatállyal kinevezték a beosztásba. 2005. december 1-jén a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokává nevezték ki, egyben az igazságügy-miniszter előléptette bv. ezredessé. 2006. május 1-jétől a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet kinevezett parancsnoka. 2009 júniusában a Pécsi Tudományegyetem humán szervező szakán szerzett egyetemi oklevelet. 2009. szeptember 8-án, eredményes szakmai munkája elismeréseként, a köztársasági elnök bv. dandártábornokká nevezte ki, 2010. október 23-án a belügyminiszter főtanácsosi címet adományozott részére.

Balázs Péter bv. ezredes 1962-ben született Sátoraljaújhelyen, egyetemi végzettséggel és humán szervezői szakképesítéssel rendelkezik. 1985. január 1-jén került a büntetés-végrehajtás polgári állományába, a Sátoraljaújhelyi Fehérneműgyár műhelyvezetői munkakörébe. 1986. március 1-jétől a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön hivatásos állományú előadója. 1990. július 1-jével – a Rendőrtiszti Főiskola eredményes elvégzését követően – kinevezték hadnagyi rendfokozatú főelőadóvá, majd 1996. február 1-jétől a Márianosztrai Fegyház és Börtön parancsnokhelyettese lett. 1999 áprilisában az Igazságügyi Minisztérium Ellenőrzési Főosztályára vezényelték, itt kiemelt főreferensként dolgozott. 2003 decemberétől a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Biztonsági Főosztály Biztonságfelügyeleti Osztályának kiemelt főreferense, majd 2004 októberétől az Ellenőrzési és Vizsgálati Főosztály főosztályvezető-helyettesi feladatait látta el. 2005. július 15-től 2005. szeptember 7-ig a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet megbízott parancsnoka volt, majd megbízása lejártát követően visszakerült eredeti beosztásába. 2005. október 1-jével átszervezés miatt rendelkezési állományba került. 2005. december 1-jével kinevezték a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoki beosztásába, és az igazságügy-miniszter – állományilletékes parancsnoki beosztásba történő kinevezésére tekintettel – előléptette büntetés-végrehajtási ezredessé. 2009. március 15-én a Magyar Köztársaság elnöke a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje kitüntetéssel adományozta részére. 2009. március 27-től október 31-ig a Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoki feladatait látta el vezénnyel. 2009. november 1-jétől ismét a Tolna Megyei Bv. Intézet parancsnoki beosztásában teljesített szolgálatot.

Kopcsik Károly bv. ezredes 1973-ban született Sátoraljaújhelyen. A Rendőrtiszti Főiskola mellett egyetemi állami iskolai végzettséggel és pszichológusi szakképzettséggel rendelkezik. 1992. augusztus 4-től tagja a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományának, mint a Rendőrtiszti Főiskola büntetés-végrehajtási szak nappali tagozatos hallgatója. 1995. július 1-jei hatállyal a Rendőrtiszti Főiskola eredményes elvégzését követően kinevezett hadnagy, a Budapesti Fegyház és Börtön Büntetés-végrehajtási Osztályának nevelője. 1996 februárjától a Személyügyi és Szervezési Osztály főelőadója, 1997. szeptember 15-től vezényelték a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Humánpolitikai Főosztályára. 1999 nyarán a Debreceni Egyetem pszichológia szakán szerzett egyetemi oklevelet, 2001. július 1-jétől kiemelt főelőadó. 2003. január 15-től a Budapesti Fegyház és Börtön parancsnokhelyettese. 2008. március 15-én az igazságügyi és rendészeti miniszter eredményes szakmai munkája elismeréséül főtanácsosi címet adományozott részére, 2009. március 15-én pedig előléptette büntetés-végrehajtási ezredessé.

Soczó László György bv. alezredes 1976-ban született Bonyhádán, állami egyetemi iskolai végzettséggel és személyügyi szervező szakképzettséggel rendelkezik. 2002. július 1-jei hatállyal került a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományába hadnagyi rendfokozattal, a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági tiszti beosztásába. Itt 2004. április 1-jétől biztonsági osztályvezetői feladatok ellátásával bízták meg, majd 2004. július 1-jén kinevezték a beosztásba. 2009. március 27-től az intézetparancsnok vezénnyelése és megbízása időtartamára megbízták a parancsnoki feladatok ellátásával, majd 2009. november 1-jétől biztonsági osztályvezetőként folytatta szolgálatát. 2010. február 22-től vezényelték a Kalocsai Fegyház és Börtön állományába, egyben megbízták a parancsnokhelyettesi teendők ellátásával, mely megbízás 2010. október 15-én kérésére megszűnt. 2010. október 16-tól ismét biztonsági osztályvezetőként látta el feladatait a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben.

Örökre bv-s marad a szívem

Egy nyugdíjba készülő hölgygel készültem az életútját felvázoló interjúra, így kissé meglepett az az energia és életkedv, mely dr. Heylmann Katalin nyugalmazott dandártábornokból árad. Nem lep meg, hogy január 1-jétől is csak lassít, de nem hagyja abba. A BVOP Egészségügyi Főosztályának nyugdíjba vonuló vezetőjével harmincöt éves szolgálatáról beszélgettünk.

Mi történt a tököli évek után?

1983-ban az országos parancsnokságon úgy gondolták, hogy alkalmas lennék az egészségügyi szervezési-szakirányítási feladatok elvégzésére is. A praxist viszont nem akartam abbahagyni, szerettem volna a hivatal mellett továbbra is gyógyítani.

A vezetőség támogatott ebben, így kerültem a BM-kórházba. Itt sikerült összekötni a kelleme

Bv. Hírlevél: *Fiatal szülésként hogy került éppen a büntetés-végrehajtás körébe?*

Heylmann Katalin: 1975-ben kaptam meg az orvosi diplomámat. Mindenképpen szülész-nőgyógyász szerettem volna lenni, mert a legtöbb szakterület az orvos számára is sok kudarcot, fájdalmat hordoz, a szülészet viszont szinte csak pozitívummal jár. Ám 1975-ben egy női nőgyógyász még egyáltalán nem volt elfogadott, így nem kaptam állást a civil életben. Paradoxonnak tűnik, de a bv. kórház főorvosának nem volt semmi ellenérzése, sőt, örült, hogy egy nővel dolgozhat együtt. Ráadásul itt háromszor annyi volt a kezdő fizetés, mint a civil szférában, így nem voltam rászorulva a paraszolvenenciára, kompromisszumok nélkül tanulhattam és gyakorolhattam szakmámat.

Hol kezdte a pályáját a szervezetben?

Első munkahelyem Tökölön volt, ide hét éven át jártam ki Budapestről. Összetartó, jó közösség volt. Rengeteget dolgoztunk, mert csak ketten voltunk ügyeletes orvosok, így mindent meg kellett tudnunk oldani. Kezdő orvosként sokat tanultam, miközben körülbelül kétszáz gyermek született a kezeim között.

a hasznossal: az országos parancsnokságon ugyanis az volt a dolgom, hogy koordináljam az állomány egészségügyi ellátását és képzését, amely a BM Köz-

ponti Kórházhoz tartozott. Később, mikor vezető lettem, nagy hasznát vettem az itt szerzett tapasztalatoknak és kapcsolatoknak. Igaz, annak is, hogy itt éjszakai és sürgősségi ügyeletet is vállaltam. A mai napig nem hagytam abba a praxist, mert azt vallom, ha csótlátóvá válsz, nem látod át az egész rendszert. És persze a szülészet is örök szerelem. Főállásom mellett most évek óta a pestszentlőrinci szakrendelőben dolgozom.

1992-től főosztályvezető az országos parancsnokságon. Miként váltotta eredményre a tapasztalatokat és kapcsolatokat?

Világosan kell látni, hogy a büntetés-végrehajtás kis szervezet a nagy testvérek, a honvédség és a belügy mellett. Ügyesnek kellett lennem, hogy észrevetessük és elfogadtassuk magunkat, de tudtam használni a rendszerismeretemet, a kapcsolataimat és szakmai hitelemet. Végül elértük, hogy benn vagyunk a belügy egészségügyi ellátórendszerében, önállóak vagyunk és van beleszólásunk az állomány egészségügyi ellátásába.

A másodfokú alkalmassági vizsgálatot már az országos parancsnokság végzi, a nyugállományba helyezési procedúránál is jelen vagyunk, így képesek vagyunk közvetlenül képviselni a kollégák érdekeit. Elégedetten gondolok arra is, hogy Hévíz mellett Igalon és Gyulán is elindítottuk a rehabilitációs programot, majd a rekreáció lehetőségét is megteremtettük Igalon és Pilisszentkereszten. Igaz, most forráshiány miatt sajnos felfüggesztették a rekreációs programot.

Ha már a sikerekről beszélünk, meg kell kérdezni, van-e olyan terület, melyet nem sikerült lezárni?

Rosszul érint, hogy az IMEI kapcsán nem tudtuk eredményt elérni. 2002-től gyártottuk a koncepciókat, kormányhatározatok születtek, de a szél valahogy mindig lefújta az asztalról. A műszaki előírások alapján elavultak egészségügyi intézményeink, de a civil intézményhálózat sincs felkészülve a fogvatartottak fogadására. A kényszergyógykezelt ráadásul nem elítélt. Ennek ellenére most a Gyűjtő területén, egy százharminc éves épületben látjuk el őket, ami emberi jogi és szakmai kérdéseket is felvet. A megoldás szerintem az eleve magas biztonsággal ellátott, zártosztályos civil intézményi ellátás lenne. Egy minden igényt kielégítő részleg megépült, de ott csak húsz beteget tudunk ellátni. Problémának látom azt is, hogy lassan elfogy a rendszerből az orvos. Ma nincs olyan vonzerőnk, amivel ide tudnák csábítani a szakembereket, mint az én időmben.

Húsz éven át vezette főosztályát. Volt-e akitől ön tanult, és van-e, akinek átadja a stafétát?

Dr. Németh Mihály az egyik legbölcsőbb ember, akit itt megismertem. Ószinte szívvel tartom mentoromnak, fegyvertársamnak és barátomnak. Amikor nyugdíjba ment, akkor került a csapatomba **dr. Harsányi Kornélia**, akinek nyugodt szívvel adom át a stafétát. De a főosztály minden munkatársa felkészült, tapasztalt, szorgalmas és elkötelezett. Most egy pillanatra kicsit fáj is erről beszélni, bár nekem örökre bv.-s marad a szívem. A családi lánc sem szakad meg, hiszen a lányomat is megfertőztem, ő most a Fővárosi Bv. Intézet titkárságvezetője. Elmondhatom, hogy emberként, orvosként és nőként is rengeteget köszönhetek a bv.-nek. Az elmúlt harmincöt évben minden, ami jó és persze minden, ami rossz, itt történt velem.

Mészáros Zita

Kollégától búcsúzunk

A súlyos, gyógyíthatatlan betegség ismét elragadott egy volt kollégát. Halmágyi Gyula ny. bv. dandártábornoktól január 28-án búcsúzott katonai tiszteletadással a büntetés-végrehajtási szervezet a Fiumei úti temetőben. A ravatalnál Csóti András bv. vezérőrnagy és Forgács Alajos római katolikus plébános mondott búcsúbeszédet, a sírnál dr. Lőrincz József ny. bv. dandártábornok búcsúzott halottunktól.

Halmágyi Gyula 1953-ben született Budapesten. 1987-től dolgozott a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományában. A személyügyi és oktatásügyi területen végzett kimagasló munkája elismeréseként 1996. január 1-jétől a BVOP Humánpolitikai Főosztálya Személyzeti és Oktatási Osztályának osztályvezetője volt, majd 1997 júniusától a Humánpolitikai Főosztály főosztályvezető-helyettesi feladatait is ellátta. 2000. január 31-én

szolgálati viszonya átszervezés következtében megszűnt, egyben szolgálati nyugállományba vonult.

2004-ben visszatért a szervezetbe, 2005. október 1-jétől 2006. december 1-jéig, végső nyugdíjba vonulásáig a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja igazgatója volt.

2004. október 23-án az igazságügy-miniszter főtanácsosi címet adományozott neki, majd 2005. augusztus 20-án a Magyar Köztársaság elnöke szolgálati érdemei elismeréséül kinevezte büntetés-végrehajtási dandártábornokká.

Emlékét megőrizzük, nyugodjék békében!

Mellár Pálé az Év Smasszere díj a Gyűjtőben

A Budapesti Fegyház és Börtön személyi állománya 2010-ben is megválasztotta az év smasszerét. Az elismerést ez alkalommal Mellár Pál bv. főtörzsőrmester, biztonsági felügyelő kapta.

A Budapesti Fegyház és Börtön parancsnoka 2008-ban alapította a díjat. A díjjal a büntetés-végrehajtási szolgálatban huzamosabb ideje kifejtett kimagasló szakmai tevékenységet és teljesítményt ismeri el a munkahelyi közösség, az elismerés évről évre a legmegbecsültebb állományi taghoz kerül. Az Év Smasszere díjat a Budapesti Fegyház és Börtön februári évértékelő és feladat-meghatározó állománygyűlésén adta át dr. Kökényesi Antal bv. altábornagy, országos parancsnok.

Tizenhat éve a kettes váltásban

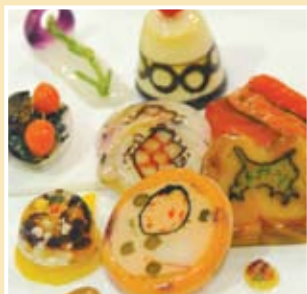
A díj kapcsán megkérdeztük Mellár Pált, az év smasszerét, véleménye szerint minek köszönheti a kollégáktól érkező elismerést?

– 1995. október 1-jétől dolgozom a Gyűjtőben, a katonaság után rögtön idekerültem, ez az első munkahelyem. Első perctől szerettem ezt a munkát, nagyon jó volt a hangulat és a közösség. Körülöttem azóta már sokan kicserélődtek, de most is sok a jó kolléga. Külön meg kell említenem *Gulyás Sándor* hadnagy urat, aki szerintem az egyik legjobb biztonsági tiszt. Hogy a kollégáim szavazatát mivel érdemeltem ki? Abban talán egyedülálló a pályafutásom az egész szervezetben, hogy az első perctől ugyanabban a kettes váltásban dolgozom. Szerettem ezt a váltást és mindig van, akivel szívesen dolgozom. A másik ok talán az, hogy ennyi idő után minden szolgálatot el tudok látni: ha valahol valaki hiányzik, általában én szoktam helyettesíteni. Mindenkit ismerek és mindenki jól ismer. Régebben közös programjaink, közös főzések is voltak. Sajnos ezek elmaradoznak, mert mindenkinek sok a gondja, sietünk haza. Én is, mert két kiskorú gyermeket nevelünk Cegléden feleségemmel, lakáshitelünk is van, sok problémát kell megoldani. És bár munkánkat ugyanolyan lelkiismeretesen végezzük, anyagi elismerésünk évről évre romlik. Szakmai helyzetünkről azt gondolom, hogy az állomány jól képzett és felkészült, legalábbis nálunk, itt a Biztonsági Osztályon így van. Emellett azért meg szeretném jegyezni, hogy a fogvatartotti jogok érvényesítése mellett mi, smasszerek néha elbizonytalanodunk a munkavégzés során, mit tegyünk, mit tehetünk.

– Köszönöm a kollégáimnak, hogy rám szavaztak! – mondta végezetül Mellár Pál.

Bajnokszakács Gyulán

Abogyan mesél a szakácstudományról és sorolja az étlapon szereplő jobbnál jobb ételeket, kedvet kapok abboz, bogy nap mint nap az ő főztjét egyem. Ez azért különösen nagy eredmény, mert Ambrus György bv. törzsszázlós olimpiai bajnok mesterszakács nem valamely fővárosi hotel séfje, hanem a gyulai börtönben vezeti a konyhát.

A puding próbája az evés – így aztán én is örömmel fogadom *Arató Ferenc* parancsnok meghívását egy átlagos hétköznapon a Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben egy ebédre. A mai menü: grízgaluskaleves, rántott szelet, burgonyapüré és csemegeuborka. Gyakorló háziasszonyként sem találok semmi hibát az ételsorban. A leves forró, ízletes, a grízgaluska

puha, a hús jól átsült, a püré krémes, az uborka meg bizonyára bolti, de jól illik a második fogáshoz.

– Nagyon fontos, hogy a fogvatartottak elégedettek legyenek az étellel. Ha hidegen kapják az ebédet, ha éhesen maradnak, idegesebbek, feszültebbek, nehezebb megtartani a rendet. Itt a zárt ajtók mögött nem sok öröme van az embereknek, az evés az egyik, ami jobb kedvre derítheti őket – sorolja az érveket *Arató Ferenc* mellett, miért is központi kérdés az élelmezés a börtönben.

Így már értem azt is, miért is próbálkoztak kétszer egymás után az intézet vezetői még 2001-ben, hogy idecsábítsák a fiatal, de ígéretes szakácsot, aki így vall ezekről az időkről:

– Kétegyházán születtem és nevelkedtem, Békéscsabán végeztem a középiskolát szakácsként, ott is érettségiztem. Dolgoztam a gyulai Aranykereszt Hotelban főszakácsként, majd a kétegyházi szakiskola konyhavezetője lettem. Itt ismerkedtem meg a börtön dolgozóival, ők ugyanis rendszeresen nálunk rendezték sportnapjaikat. 2001-ben az akkori parancsnok hívott, de nem vállaltam. Nem azért, mert sokan próbáltak erről lebeszélni, hanem egyszerűen azért, mert jól éreztem magam az iskolában, sok rendezvényt bonyolítottunk, nem akartam mindezt feladni.

Néhány hónap múlva a börtönvezetés újra megkereste *Ambrus Györgyöt*, s ő ekkor már elfogadta az új, nem hétköznapi megbízatást.

– Úgy gondoltam, aki mer, az nyer, és belevágtam. Akkoriban kezdtem professzionális szinten beleásni magam a szakmába, nem akartam egész életemben „paradisomleves-főző” szakács lenni. Képeztem magam, s 2002-ben a büntetés-végrehajtási intézetek szakácsainak versenyén már

sikerült aranyérmet szerezni. Három év múlva *Probászka Béla* vezetésével tanfolyam indult a börtönben, ő akkoriban szervezte már a megye gasztronómiai életét, s én ugyanebben az évben szereztem meg a mesterlevelet, lettem szakácsmester. Bekerültem a megyei szakácsválogatottba, egymást követték a fesztiválok, bemutatók, majd 2008-ban jött az erfurti szakácsolimpia. Ötvenkét országból közel kétezer versenyző indult itt, ahol sikerült egyéniben aranyérmet szerezniem. Azt az érzést nem lehet szavakkal leírni – mondja a bajnok, miközben jól látszik rajta a meghatottság még így, három év után is. Hatalmas eredményt ért el Erfurtban, amit nyolc hónapos felkészülés előzött meg. Egy nyolcszemélyes dísztalat, hatféle előételt készített el olyan módon, ahogyan azt a világon egyedül csak ő tudja. Felkészítője (sokak szerint Magyarország első séfje), *Varga Károly* akkor arra figyelmeztette: ez a szakma csúcsa, de hatalmas felelősséget is jelent. Naprakészen kell ismerni a legújabb technológiákat, alapanyagokat, világtrendeket, s mindezt a lehető legtöbb helyen be is kell mutatni.

Ambrus György ennek megfelelően tanít is, és számtalan rendezvényen vesz részt. A megyei szakácsválogatottal tavaly Luxemburgban járt, ahova két csapattal neveztek be, az egyiket Ambrus György vezette.

Mint mondta, a szállodai szobában nem sokat koptatta az ágyneműt, hiszen három napon át alig hajtotta álomra a fejét. Csapatával egy nyolcszemélyes dísztalat, hatféle fingerfoodot (kóstolófalatokat), háromféle vegetáriánus menüt, ötféle exkluzív menüt, háromféle tányérdesszertet, egy (60 cm-nél magasabb) cukrász díszmunkát, háromféle bonbont kellett elkészítenie. A legtöbb fantáziát a központi asztaldísz megalkotása kívánta, ennek az ehető csodának

ugyanis tükröznie kellett a menüsorban szereplő ételek sajátosságait. Ambrusék csapata egy 70x50 cm-es akváriumba varázsolt egy tengeri jelenetet megfaragott zöldségekből és gyümölcsökből. Az általa vezetett „alakulat” itt sem vallott szégyent, ezüstéremmel tértek haza. Jövőre ismét olimpiát rendeznek a világ legjobb szakácsainak, s Ambrus György erről sem szeretne lemaradni. Mint mondta, hatalmas segítség számára, hogy a felkészülést, a jelenléte munkáltatója is maximálisan támogatja. Felettesei büszkéek rá, s a fogvatartottak sem mulasztják el a gratulációkat egy-egy sikeres szereplés után.

Mint megtudtuk, a vallási, egészségügyi vagy más okok miatt speciális étrendet kívánó fogvatartottak is elégedettek lehetnek. Gyulán cukorbetegeknek, tej- és lisztérzékenyeknek, zsr- és fűszermentes diétát, a muszlim vallásúaknak sertéshúsmentes étrendet állítanak össze. Az ünnepek sem telhetnek el hagyományos fogások nélkül. Karácsonykor töltött káposzta, rántott hal, bejgli, újévkor lencseleves, húsvétkor sonka, főtt tojás, tejszínes tormakrém, május 1-jén és augusztus 20-án sült kolbász dukál. Így talán már érthető, miért is csábítja Ambrus György főztje mindazokat, akik egyszer már megkóstolták. Akár egy világversenyen, akár a gyulai börtönben...

Gajdács Emese

Kapuláz Sopronkőhidán

Az év első negyedében jelenik meg az a szabaduló fogvatartottak támogatóinak praktikus tanácsokat kínáló kézikönyv, mely a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön Kapuláz projektjének tapasztalatait és eredményeit összegzi. A projektzáró konferenciának a Soproni Polgármesteri Hivatal adott otthont januárban.

A Kapuláz projekt végeredménye az a hamarosan megjelenő kiadvány, melynek célja, hogy gyakorlati segítséget nyújtson minden személynek vagy szervezetnek, akik egy börtönből szabadult ember „kinti” világban történő boldogulását segítik. A kiadvány létrejöttét két éven át tartó munka előzte meg: az uniós forrásból finanszírozott kutatás eredményeként körülbelül hétszázoldalnnyi szakmai anyagból szerkesztette meg a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön csapata azt a 160 oldalt, amely bekerül a kétezer példányban megjelenő kötetbe. A kiadvány nevelőknek, munkaügyi központoknak, a pártfogói szolgálatnak és az önkormányzatoknak nyújt majd szakmai segítséget.

Kapuláz – Esély az életre projekt

A Kapuláz – Esély az életre című projekt tulajdonképpen a 2008-ban lezárult EQUAL program folytatása, továbbfejlesztése. A sikerrel pályázó Sopronkőhidai Fegyház és Börtön csapatának az a célja, hogy felkutassa és modellezze azokat a tényezőket, amelyek leginkább be-

folyásolják a fogvatartottak szabadulás utáni munkába állását. Ennek megfelelően az összes hazai bv. intézet mellett részt vettek a programban a családsegítő intézetek, a munkaügyi központok és a pártfogó felügyelői szolgálatok – regionális és országos szinten egyaránt.

A projekt felmérésekkel indult: a régió, illetve az ország valamennyi bv. intézetében lefolytatott kutatásban a nevelők és pártfogók foglalkoztatták meg véleményüket a munkaadók bevonása, a foglalkoztatás jellege és a szabadulást követő munkahelyi nyomonkövetés kapcsán.

A felmérések alapján szervezték meg a soproniak azt az öt workshopot, amelyeknek a fogvatartottak munkáltatása, a potenciális munkaadók bevonása, a pártfogói rendszer továbbfejlesztése és a családi kapcsolatok fontossága volt a témája. A workshopok tapasztalatai alapján kezdődött meg az ún. képzők képzése tréning. Ezen a tanfolyamon tizenkét nevelő nyerte el a foglalkoztatási tréner képesítést. A frissen kiképzett trénerek ezt követően kollégáiknak adták tovább tudásukat a Sopronkőhidai Fegyház és Börtönben. Ezen a tréningen hetvenhat nevelő vett részt az ország börtöneiből.

A tréningeket a szabadulók nyomonkövetési rendszerének kidolgozása, illetve az intézmények közti együttműködési protokollok modellezése követte – tulajdonképpen az itt megszerzett ismeretek adják a projekt végtermékeként létrejövő Kapuláz című kiadvány tartalmi alapját. A kézikönyv emellett abból a szempontból is nagyon praktikus, hogy egy, a jogi háttérre is kiterő helyzetbemutató és a szakpolitikai irányelvek gyűjteménye mellett olyan címjegyzék is helyet kap a könyvben, amely minden, a szabadulók támogatásában érintett intézmény elérhetőségét tartalmazza. A kiadvány mellett elkészült egy módszertani segédlet is, mely a potenciális munkaadók felkutatásának és bevonásának lehetséges módszereit foglalja össze a bv. intézetek számára.

Kisorsoltuk a nyerteseket

A 2009 végén első ízben meghirdetett év végi nyereménysorsolás után, immár hagyományt teremtve, előző, ünnepi számunkban is összeállítottuk a kvízt, melynek kérdéseit a Bv. Hírlevél tavalyi megjelent számai alapján tettük fel. A helyes megfejtők közül **2011. január 31-én sorsoltuk ki a szerencsés nyerteseket**, ők ajándékutalványokat nyertek. El kell azt is mondanunk, hogy a beküldött megfejtések értékelése során kicsit csalódottan szembesültünk azzal, hogy a tavalyi, több mint 300 megfejtéssel szemben idén alig 60 megoldás érkezett. Voltak intézetek, ahonnan teljesen kiveszni látszik a játékszenvedély, hisz megfejtések csak a tiszalöki, a gyulai, a székesfehérvári, az állampusztai, a márianosztrai, az egri, a balassagyarmati, a szolnoki, a váci, a győri, a zalaegerszegi, a miskolci intézetből és Budapestről érkeztek.

A nyereményjáték nyertesei:

15 ezer forintos vásárlási utalványt nyert **Botás Edina bv. zászlós, Békés Megyei Bv. Intézet.**

10 ezer forintos vásárlási utalványt nyert **Seres Norbert bv. törzsőrmeester, Fővárosi Bv. Intézet III. objektum.**

5 ezer forintos vásárlási utalványt nyert **Spekker József bv. főtörzsőrmeester, Tiszalöki Országos Bv. Intézet.**

Gratulálunk!

Zárt ajtók – nyitott lelkek konferencia

Második alkalommal rendezte meg a tököli Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete, illetve az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kara Neveléstudományi Intézetén belül működő Kriminál- és Börtönpedagógiai Szakmai Műhely a Zárt ajtók – nyitott lelkek című konferenciát februárban. A mintegy kétszáz fő részvételével megtartott tanácskozás témája ismét a gyermek- és fiatalkori agresszivitás és bűnelkövetés volt.

A nyitóelőadásban dr. Vaskúti András bíró, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke ismertette a fiatalkorúak büntető felelősségre vonásának szigorodó jogszabályi hátterét, hiányolva a nevelő jellegű szankciók kiszabásának lehetőségét. Hangsúlyozta, hogy az új helyzetben nagy feladat hárul a pártfogókra, a javítóintézetekre és a fiatalkorúak bv. intézeteire egyaránt.

Dr. Ruzsonyi Péter tanszékvezető főiskolai tanár a korrekciós rendszerek sajátosságait vázolta fel, kitérve a csizmatábor intézményére, majd bemutatta a PROgresszív Büntetési Alternatíva (PROBA) programot.

Maurer Péter, a szombathelyi Berzsényi Dániel Főiskola Andragógia Tanszékének oktatója problémaként említette, hogy a bv. intézetek nem rendelkeznek tanulószobával, az átszállítások miatt gyakran megszakad az oktatás, és hogy a börtönökben tanító pedagógusok presztízse alacsony.

Varsányi Lajosné bv. főhadnagy, a tököli intézet nevelője előadásában a fogvatartottak informális csoportjainak hierarchikus szerveződését vizsgáló kutatásáról számolt be. Mint elmondta: a vezetői státusz eléréséhez nem feltétlenül a testépítés vezet, fontos a tanulás és a munkavégzés is. Kövesdi Richard bv. százados, tököli nevelő a börtönbeli tetoválás módszereit, a tetoválások tematikáját, a leggyakrabban használt szövegeket, jeleket, jelképeket mutatta be.

Az első napot a tököli fiatalkorú fogvatartottak színjátszócsoportha zárta, amelynek tagjai a „Hófehérke és a hét priuszos törpe” című jelenetet adták elő, nagy sikerrel.

A második napot dr. Laczkovics Mária ügyész előadása nyitotta, aki a család, a társadalom és a gyermekvédelem felelősségét vizsgálta. Kitért a jogszabályváltozások, az ítélkezési gyakorlat módosulásának várható következményeire, illet-

ve a fiatalkorúak bíróságai megszűnése kapcsán kiemelte a bírók továbbképzésének fontosságát.

Dr. Sófi Gyula igazságügyi gyermekpszichiáter előadásában ismertette a leggyakoribb gyermekkori pszichés problémákat, ezek kezelését, valamint a rajzelemzés módszerének alkalmazásáról tartott gyakorlati bemutatót. Említette azt is, hogy jelenleg az országban csupán négy igazságügyi gyermekpszichiáter van alkalmazásban.

Fliegauf Gergely bv. alezredes, tanársegéd kitekintést nyújtott a más országok börtöneiben tapasztalt droghelyzetről, illetve a hazai büntetés-végrehajtási intézetekben megjelenő kábítószereket, a jellemző használói szokásokat rajzok és falfirkák segítségével mutatta be.

Borgulya Zoltán, a Pannon Oktatási Központ igazgatója vázolta a fogvatartottak oktatásának céljait és a tapasztalatokat.

Nagy Klára Katalin bv. főhadnagy, a tököli intézet nevelője bemutatta az intézetben működő pszichoszociális körlet működését, ismertette az áldozattá válás okait és a csoport fejlesztőfoglalkozásait. Az előadás végén egy fogvatartott elszavalta saját versét, melynek versszakai az ABC betűinek sorrendjében kezdődtek. A produkciót síri csönd, majd tapsvihár fogadta.

Kövesdi Richard bv. százados, nevelő előadásából megtudhattuk, hogyan játszanak a fogvatartottak. A prezentáció – a befogadás során az újonc fogvatartottal való „kitolásos” játékoktól kezdve a bírósági tárgyalást utánzó színjátékig – a „játékok” széles spektrumába nyújtott betekintést.

Az ebédszünetet követően a konferencia programja mindkét nap szekcióülésekkel folytatódott. Első nap a fiatalkorúak bv. intézeteinek, másnap a javítóintézetek munkájának megismerésére helyeződött a hangsúly. A résztvevők a tököli intézet körleteivel is megismerkedhettek.

D. F. I.

Futballal segítették a sérült tűzoltókat

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bv. Intézet csapata is részt vett azon a jótékonyági futballtornán, mellyel a győri gázrobbanásban megsérült tűzoltóknak nyújtottak segítséget.

Mint ismert, nemrég gázrobbanás történt Győrben, melynek során három tűzoltó megsérült, ketten könnyebben, egyikük viszont súlyosan. A győri tűzoltóság munkatársai és a kunszigeti önkormányzat felhívására kilenc környékbeli csapat mérkőzött meg egymással a kunszigeti sportpályán: a házigazda kunszigeti és a győztes abdai csapat mellett ott volt a Győr-Moson-Sopron Megyei Bv. Intézet csapata, a győri tűzoltók, rendőrök, mentősök és a katasztrófavédelem csapatai, de több cég is állított ki csapatot. A kollegiális összefogás végül szép eredményt hozott: a nevezési díjakból és a nézői hozzájárulásokból több százezer forint gyűlt össze a sérült tűzoltók részére.

